

Dosarul nr. 2ra-1463/20

Prima instanță - (Judecătoria Drochia, sediul Rîșcani) S. Godorogea
Instanța de apel - (Curtea de Apel Bălți) S. Procopciuc, E. Rățoi, A. Revenco

ÎNCHEIERE

21 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de avocatul Anatolie Janu în numele și interesele lui Constantin Manole,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Banca Comercială „Victoriabank” Societate pe Acțiuni împotriva lui Constantin Manole, intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „Agromacon-Invest”, cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,
împotriva deciziei din 10 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă:

La 5 iunie 2012 BC „Victoriabank” SA a înaintat acțiune în judecată împotriva lui Constantin Manole, SRL „Alconstil” și „Agromacon-Invest”, solicitând încasarea de la pârâți, în mod solidar, a sumei de 104 325 000 lei și a taxei de stat în sumă de 50 000 lei, precum și, încasarea de la SRL „Agromacon Invest” în beneficiul băncii a sumei de 21 598 237 de lei, cu titlu de diferență din suma totală a datoriei și suma garantată de fidejutori.

În motivarea acțiunii s-a indicat că BC „Victoriabank” SA a acordat credite debitorului SRL „Agromacon-Invest” conform următoarelor contracte:

- contractul de credit nr. 1255 din 13 noiembrie 2009 suma de 20 000 000 lei;
- contractul de credit nr. 1221 din 22 aprilie 2009 suma de 9 795 000 lei și 287 310 euro;
- contractul de credit nr. 1007 din 29 octombrie 2008 - suma de 5 000 000 lei;
- contractul de credit nr. 1263 din 13 noiembrie 2009 - suma de 4 000 000 lei;
- contractul de credit nr. 1266 din 30 noiembrie 2009 - suma de 40 000 000 lei și 15 000 000 lei.

Întru asigurarea rambursării în termen și executării obligațiilor contractuale ale debitorului, SRL „Alconstil” și Constantin Manole au constituit în favoarea băncii garanții personale, prin care și-au asumat obligația de a răspunde solidar cu debitorul pentru suma maximă de 104 325 000 lei, fiind încheiat în acest sens: între creditor și SRL „Alconstil” contractul de fidejusiune nr. 23B din 30 noiembrie

2009 și între creditor și Constantin Manole contractul de fidejusiune nr. 23A din 30 noiembrie 2009.

S-a invocat că debitorul nu și-a onorat obligațiile contractuale de rambursare a creditelor în termenul stabilit fapt prin care a încălcat condițiile contractelor de credit.

La 8 iunie 2011 banca a înaintat debitorului preavizul nr.1238-B-11 prin care a solicitat executarea înainte de termen a obligațiilor garantate prin gaj, conform contractelor de credit.

Ca urmare, în baza Acordurilor de executare benevolă a dreptului de gaj/ipotecă, SRL „Agromacon-Invest” a transmis în posesia băncii bunurile imobile ipotecate în scopul comercializării acestora.

Cereri și/sau oferte reale de a cumpăra vreo-un bun transmis băncii pentru comercializare nu a existat.

În acest fel, banca a adresat fidejuserilor pretenții de executare a obligațiilor de stingere a datoriilor, având în vedere că aceștia poartă răspundere solidară împreună cu debitorul în limita sumei de 104 325 000 lei.

În termenul indicat în notificare, SRL „Alconstil” și Constantin Manole nu au stins datoria restantă.

În drept, acțiunea s-a întemeiat pe dispozițiile art. 1146, 1150, 1156 din Codul civil.

Prin hotărârea din 11 februarie 2013 a Judecătoriei Rîșcani, acțiunea s-a admis integral. (vol.I, f.d.180-182 verso)

Prin decizia din 5 decembrie 2013 a Curții de Apel Bălți s-a admis apelul declarat de Constantin Manole, s-a casat hotărârea din 11 februarie 2013 a Judecătoriei Rîșcani și s-a restituit cauza la rejudicare în prima instanță, în alt complet de judecată. (vol.II, f.d.45-46 verso)

Prin încheierea din 24 octombrie 2014 a Judecătoriei Rîșcani, s-a admis renunțul parțial al reclamantului BC „Victoriabank” SA la acțiune.

S-a încetat procesul în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de BC „Victoriabank” SA împotriva SRL „Alconstil” și SRL „Agromacon-Invest”. (vol.II, f.d.152-152 verso)

Prin încheierea din 29 ianuarie 2015 a Judecătoriei Rîșcani, s-a respins cererea depusă de Constantin Manole cu privire la atragerea în proces în calitate de copârât a SRL „Agromacon-Invest” și s-a atras în proces, în calitate de intervenient accesoriu de partea pârâtului, SRL „Agromacon-Invest”. (vol.II, f.d.191-192 verso)

La 10 noiembrie 2016, Constantin Manole, fiind reprezentat de avocatul Constantin Gheorghiuță, a depus acțiune reconvențională împotriva BC „Victoriabank” SA, prin care a solicitat constatarea nulității absolute a contractului de fidejusiune nr. 23A din 30 noiembrie 2009. (vol.III, f.d.90-93)

Prin încheierea din 24 septembrie 2018 a Judecătoriei Rîșcani, s-a scos de pe rol cererea reconvențională depusă de avocatul Constantin Gheorghiuță în interesele lui Constantin Manole, împotriva BC „Victoriabank” SA, în temeiul art. 267 lit. k) din Codul de procedură civilă. (vol.III, f.d.211-212 verso)

Prin hotărârea din 24 septembrie 2018 a Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani, s-a admis acțiunea înaintată de BC „Victoriabank” SA împotriva lui Constantin Manole.

S-a încasat de la Constantin Manole în beneficiul BC „Victoriabank” SA suma datoriei în mărime de 104 325 000 lei și a cheltuielilor de judecată, pentru achitarea taxei de stat, în sumă de 50 000 lei.

Pentru a adopta această soluție, prima instanță a reținut că SRL „Agromacon-Invest” a beneficiat de la BC „Victoriabank” SA de credite conform contractelor de credit nr. 1255 din 13 octombrie 2009 în sumă de 20 000 000 lei, cu scadență la data de 13 octombrie 2012; nr. 1221 din 22 aprilie 2009 în sumă de 9 795 000 lei, cu scadență la 13 octombrie 2013; nr. 1007 din 29 octombrie 2008 în sumă de 5 000 000 lei, cu scadență la data de 29 octombrie 2012; nr. 1263 din 13 noiembrie 2009 în sumă de 4 000 000 lei, cu scadență la 31 octombrie 2011; nr. 1266 din 30 noiembrie 2009 în sumă de 55 000 000 lei, cu scadență la 30 noiembrie 2019.

Debitorul SRL „Agromacon-Invest” nu a achitat sumele datorate la scadență, acumulând față de BC „Victoriabank” SA o datorie în mărime de 125 923 237 lei.

În scopul asigurării executării obligațiunilor contractuale ale debitorului, SRL „Alconstil” și pârâțul Constantin Manole au constituit în favoarea băncii următoarele garanții personale: Contractul de fidejusiune nr. 23B din 30 noiembrie 2009, încheiat între creditorul BC „Victoriabank” SA și SRL „Alconstil”, prin care ultimul și-a asumat obligațiunea de a răspunde solidar cu debitorul cu suma maximă de 104 325 000 lei pentru executarea imediată și în mod deplin a obligațiilor ce îi revin în baza contractelor de credit SRL „Agromacon-Invest”; Contractul de fidejusiune nr. 23A din 30 noiembrie 2009, încheiat între BC „Victoriabank” SA și Constantin Manole, prin care ultimul și-a asumat obligația de a răspunde solidar cu debitorul cu suma maximă de 104 325 000 lei pentru executarea imediată și în mod deplin a obligațiilor ce îi revin în baza contractelor de credit SRL „Agromacon-Invest”.

Totodată, instanța a constatat că conform acordurilor de executare benevolă a dreptului de ipoteca/gaj, SRL „Agromacon-Invest” a transmis în posesia băncii bunurile imobile și mobile ipotecate/gajate în scopul comercializării acestora, dar cereri de cumpărare a bunurilor transmise băncii pentru comercializare, nu au fost înregistrate, iar din acest motiv banca nu și-a valorificat dreptul de gaj.

La fel, a reținut că BC „Victoriabank” SA a renunțat la acțiune în partea ce ține de pretențiile înaintate față de SRL „Alconstil” și SRL „Agromacon-Invest”, iar prin încheierea din 24 octombrie 2014 a Judecătoriei Rîșcani, s-a încetat procesul în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de BC „Victoriabank” SA împotriva SRL „Alconstil” și SRL „Agromacon-Invest”.

Din aceste motive, având în susținere art. 514, art. 1236 alin. (1) și art. 1240 alin. (1) prima instanță a conchis că acțiunea BC „Victoriabank” SA împotriva lui Constantin Manole este întemeiată.

La 22 octombrie 2018, Constantin Manole și reprezentantul acestuia, avocatul Anatolie Janu, au depus cereri de apel împotriva hotărârii din 24 septembrie 2018 a Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani.

Prin decizia din 10 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, s-a respins apelul declarat de Constantin Manole și s-a menținut hotărârea din 24 septembrie 2018 a Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani.

În motivare, instanța de apel a concluzionat că deoarece în privința debitorului SRL „Agromacon-Invest” și a fidejursorului SRL „Alconstil” a fost intentat proces de insolvență și deoarece creanțele validate ale BC „Victoriabank” SA în

cadrul procesului de insolvabilitate al SRL „Agromacon-Invest” și SRL „Alconstil” n-au fost stinse, pentru stingerea datoriei în mărimea indicată în contractul de fidejusiune 104 325 000 lei, urmează să răspundă fidejutorul Constantin Manole.

Or, conform art. 1146 alin. (1) din Codul civil și pct. 1.2 din contractul de fidejusiune nr. 23A 30 noiembrie 2009, fidejutorul Constantin Manole răspunde în limita valorii sumei restante de 104 325 000 lei, conform contractelor de credit nr. nr.1007 din 29.10.2008, nr.1221 din 22.04.2009, nr.1255 din 13.10.2009, nr.1266 din 30.11.2009.

La 17 iulie 2020, prin intermediul poștei, avocatul Anatolie Janu, în numele și interesele lui Constantin Manole, a declarat recurs împotriva deciziei din 10 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, solicitând să fie admis recursul, casate integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, cu pronunțarea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că soluția instanțelor inferioare de judecată este neîntemeiată, pripită și contrară normelor materiale, iar cererea de chemare în judecată urmează a fi respinsă.

La fel a invocat că instanța de apel nu a ținut cont nici de un argument de fapt și de drept invocat în cererea de apel, luând parte intimatului și interpretând eronat legea, fără a lua în considerare circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, precum este intentarea procesului de insolvabilitate față de debitorul principal SRL „Agromacon-Invest” și celălalt co-fidejutor SRL „Alconstil”.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele cauzei atestă că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată participanților la proces, prin intermediul poștei, la 20 ianuarie 2020.

Totodată, copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată reprezentantului recurentului, prin intermediul poștei electronice, la 20 ianuarie 2020.

Cererea de recurs a fost depusă avocatul Anatolie Janu, în numele și interesele lui Constantin Manole la 17 iulie 2020, prin intermediul poștei.

Colegiul reține că în conformitate cu pct. 1 al Anexei nr. 1 la Dispoziția nr. 1 din 18 martie 2020 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, pe durata stării de urgență termenele de prescripție și termenele de decădere de orice fel nu încep să curgă, iar, dacă au început să curgă, se suspendă pe toată durata stării de urgență instituite potrivit Hotărârii Parlamentului nr. 55 din 17 martie 2020.

Potrivit pct. 4 al Anexei nr. 1 la Dispoziția menționată, cauzele civile, cu excepția, celor ce se examinează conform legii în lipsa părților, care au fost amânate pentru pronunțare, ce vizează eliberarea ordonanțelor de protecție, acțiunile privind confiscarea averii nejustificate, încuviințarea spitalizării forțate și tratamentul forțat, se suspendă de drept.

Conform pct. 8 al Anexei nr. 1 la Dispoziția menționată, termenele de exercitare a căilor de atac în cauzele care se suspendă de drept, aflate în curs la data instituirii prezentei stări de urgență, se întrerup, urmând a curge noi termene,

de aceeași durată, de la data încetării stării de urgență. În cauzele care se suspendă de drept, în care au fost declarate căi de atac până la data emiterii prezentei hotărâri, dosarele se înaintează instanței competente după încetarea stării de urgență.

Din aceste considerente, Colegiul consideră recursul depus la 17 iulie 2020, ca fiind declarat în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin referința la recurs din 12 octombrie 2020 reprezentantul intimatului BC „Victoriabank” SA a solicitat ca declararea acestuia drept inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de avocatul Anatolie Janu în numele și interesele lui Constantin Manole, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de avocatul Anatolie Janu în numele și interesele lui Constantin Manole.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru